

Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2020

Het college van de gemeente Haarlem

Gelet op artikelen 34 en 35, van de Participatiewet;

besluit vast te stellen de "Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2020"

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begrippen

1. In deze beleidsregel wordt verstaan onder:
 - a. de wet: de Participatiewet;
 - b. HaarlemPashouder: degene die een HaarlemPas heeft voor het lopende kalenderjaar conform de beleidsregel HaarlemPas 2019.
2. Begrippen die in deze beleidsregel worden gebruikt en niet nader zijn omschreven, hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2. Doelstelling

Deze beleidsregel heeft als doel om vast te stellen hoe de draagkracht wordt bepaald voor aanvragen op grond van de bijzondere bijstand en de minimaregelingen.

Artikel 3. Draagkracht uit inkomen

1. Geen draagkracht heeft degene die:
 - a. houder van de HaarlemPas is, of
 - b. voldoet aan de bepalingen uit hoofdstuk II van de beleidsregel HaarlemPas 2019.
2. Indien belanghebbende een inkomen heeft boven de inkomensgrens genoemd in artikel 6 van de beleidsregel HaarlemPas 2019 dan wordt 35% van dit meerinkomen inclusief vakantiegeld op jaarbasis aangemerkt als draagkracht.
3. In afwijking van het tweede lid wordt voor belanghebbenden met een inkomen boven de 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm inclusief vakantietoelage een draagkracht van 100% van dit meerinkomen in acht genomen in het geval van:
 - a. aanvragen bijzondere bijstand op grond van artikel 12 van de wet voor 18- tot 21-jarigen, voor zover dit de landelijke norm te boven gaat;
 - b. aanvragen bijzondere bijstand voor 18- tot 21-jarigen in een inrichting;
 - c. aanvragen bijzondere bijstand voor woonkostentoeslag;
 - d. aanvragen bijzondere bijstand voor overige incidenteel voorkomende algemeen noodzakelijke kosten van bestaan;
 - e. aanvragen voor kosten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen.
4. In afwijking van het tweede lid wordt voor belanghebbenden met een inkomen boven de 100% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm inclusief vakantietoelage een draagkracht van 35% van dit meerinkomen in acht genomen in het geval van de kosten van beschermingsbewind, curatele of mentorschap.

Artikel 4. Algemeen noodzakelijke kosten van bestaan en reserveringscapaciteit

Belanghebbende wordt geacht te reserveren voor de kosten van:

- a. verhuis- en inrichtingskosten; en,
- b. duurzame gebruiksgoederen;

bij aanvragen van bijzondere bijstand voor deze kosten wordt de reserveringscapaciteit van belanghebbende vastgesteld. De reserveringscapaciteit is 4% van het inkomen tot de van toepassing zijnde bijstandsnorm en 35% van het meerinkomen boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm, voor de duur van een jaar voorafgaand aan de maand van de aanvraag.

Artikel 5. Inkomen

De vaststelling van de hoogte van het in aanmerking te nemen inkomen geschiedt in overeenstemming met de artikelen 31, 32 en 33 van de wet.

Artikel 6. Niet tot de middelen wordt gerekend

1. De individuele inkomenstoelage wordt niet tot de in aanmerking te nemen middelen gerekend.
2. De individuele studietoelage wordt niet tot de in aanmerking te nemen middelen gerekend.

Artikel 7. Draagkracht uit vermogen

1. De belanghebbende die een vermogen heeft dat lager is of gelijk is aan het vrij te laten vermogen conform artikel 34, derde lid van de wet, heeft geen vermogen.
2. In afwijking op het eerste lid wordt voor aanvragen uit artikel 3, derde lid en artikel 4 van deze beleidsregel tegoeden op bankrekeningen aangewend om genoemde kosten te betalen. Hierbij wordt een bedrag gelijk aan anderhalf maal de van toepassing zijnde bijstandsnorm vrijgelaten.
3. Voor het vermogen wordt in afwijking van de wet bij de bepaling ervan het vermogen verbonden in een door belanghebbende zelf bewoonde woning, niet meegewogen.
4. Het vermogen in een auto of motor wordt tot een waarde van € 3500,- aangemerkt als een algemeen gebruikelijk goed.

Artikel 8. Draagkrachtperiode

1. De periode waarover de draagkracht wordt vastgelegd, de draagkrachtperiode, is in beginsel een jaar beginnend op de eerste dag van de maand waarin de (oudste) kosten zijn gemaakt.
2. Als het periodieke bijzondere bijstand betreft wordt de draagkracht per maand vastgesteld.

Artikel 9. Hardheidsclausule

In uitzonderingsgevallen, waarbij strikte toepassing van de hiervoor beschreven bepalingen leidt tot een kennelijk onredelijke situatie, kan ten gunste van de belanghebbende worden afgeweken.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt op 1 januari 2020 in werking onder gelijktijdige intrekking van huidige beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2019 (2018/789638).

Artikel 11. Citeertitel

Deze Beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel draagkracht bijzondere bijstand en minimabeleid 2020

Toelichting op de beleidsregel

Algemene toelichting

Bijzondere bijstand en minimaregelingen zijn bedoeld om mensen met een laag inkomen tegemoet te komen bij bijzondere en noodzakelijke kosten die ze niet uit hun eigen inkomen en/of vermogen kunnen voldoen. Haarlem hanteert sinds 1 januari 2019 een inkomensgrens van 120% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Voor mensen met een hoger inkomen dan de vastgestelde inkomensgrens wordt een draagkrachtberekening toegepast en telt op jaarbasis 35% van het inkomen boven deze inkomensgrens als draagkracht. Heeft een Haarlemmer hogere kosten dan deze draagkracht, dan komt iemand toch in aanmerking voor een gedeeltelijke vergoeding van de kosten. Stijgt het inkomen, dan stijgt ook de draagkracht en kan iemand steeds meer kosten zelf dragen. Door deze geleidelijke afbouw worden mensen niet ontmoedigd om (meer) te gaan werken. Dit gaat de werking van de armoedeval tegen.

Uitzondering op de inkomensgrens van 120% zijn bijzondere bijstand verleend voor algemene kosten en bijzondere bijstand voor 18 tot 21 jarigen. Daarnaast geldt een uitzondering voor de kosten van beschermingsbewind. Vanaf 1 januari 2020 geldt een inkomensgrens van 100%. Haarlem sluit hiermee aan bij de inkomensgrens die door regiogemeenten wordt gehanteerd. Voor ondersteuning bij schulden of het voorkomen daarvan zijn naast het aanstellen van een bewindvoerder ook andere keuzes beschikbaar zoals de gemeentelijke dienstverlening van Budget ondersteuning op Maat (BooM). Haarlemmers met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen gratis gebruik maken van het aanbod van een budgetcoach.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begrippen

Er wordt aansluiting gezocht bij de begrippen in de Participatiewet.

Artikel 2. Doelstelling

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 3. Draagkracht uit inkomen

Artikel 3 lid 2

Door aan te sluiten bij artikel 6 van de beleidsregel HaarlemPas is de kostendelersnorm niet van toepassing op de draagkrachtberekening.

Artikel 3 lid 3

Minimaregelingen en bijzondere bijstand zijn bedoeld om mensen te ondersteunen bij bijzondere kosten die zij niet kunnen voorzien. Bijzondere kosten zijn kosten die niet algemeen gebruikelijk zijn en die zich niet bij iedereen voordoen. In artikel 3 derde lid worden algemene kosten genoemd die iemand vanuit zijn reguliere inkomen moet voldoen. Daarom wordt al het inkomen boven de bijstandsnorm aangemerkt als beschikbaar om in de genoemde kosten te voorzien.

Artikel 3 lid 4

Als beschermingsbewind wordt opgelegd door de rechtbank en er is sprake van een inkomen boven de bijstandsnorm, dan neemt de bewindvoerder de eigen bijdrage hiervoor op in het budgetplan van de onderbewindgestelde. Er is geen sprake van onverwachte kosten. De bewindvoerder zal belanghebbende begeleiden in het doen van een aanvraag bijzondere bijstand bij de gemeente. Door 65% van het inkomen boven de inkomensgrens vrij te laten houdt men ruimte om eventuele andere eigen bijdragen en eventuele aflossingen te kunnen betalen en eventuele lagere toeslagen op te vangen.

Artikel 5. Inkomen

Het college heeft in het kader van de bijzondere bijstand volledige vrijheid in de vaststelling van de draagkracht van de belanghebbende. Dit betekent dat het college zelf bepaalt welke middelen bij de vaststelling van de draagkracht in aanmerking worden genomen. Door aan te sluiten bij de artikelen 31, 32 en 33 van de wet worden de vrijlatingen van de middelen uit deze artikelen overgenomen. Het gaat hierbij om middelen als kinderbijslag en toeslagen.

Artikel 6. Niet tot de middelen wordt gerekend

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 7. Draagkracht uit vermogen

Voor het vermogen wordt in afwijking van de wet bij de bepaling ervan het vermogen verbonden in een door belanghebbende zelf bewoonde woning, niet meegewogen. Het vermogen wat is verbonden in de woning is vaak niet direct beschikbaar en aan het beschikbaar maken van het vermogen zijn vaak hogere kosten verbonden dan de voorzieningen van het minimebeleid. Deze vrijlating van vermogen in de eigen woning is niet van toepassing op de individuele inkomensvoet en de individuele studietoelage omdat in de Participatiewet is vastgelegd dat het vermogen in de eigen woning voor deze toeslagen wel moet worden meegewogen.

Voor de bepaling van het vermogen wordt daarom alleen uitgegaan van het voor belanghebbende feitelijk beschikbare vermogen zoals bankrekeningen of contanten of bezittingen zoals een auto. Bij de vaststelling van de hoogte van het vermogen wordt 1½ keer de toepasselijke norm op de bank-, giro- en/of spaarrekeningen niet meegerekend voor de vaststelling van de hoogte van het vermogen. Het kunnen beschikken over een auto draagt vaak bij aan het verkrijgen of behouden van arbeid, het participeren of verlenen van bijvoorbeeld mantelzorg. Om deze reden wordt het vermogen in een auto met een bescheiden waarde buiten het vermogen gehouden.

Artikel 8. Draagkrachtperiode

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 9. Hardheidsclausule

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 10. Inwerkingtreding en intrekking

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 11. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.